

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 13. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 13. januar 2022

Tidspunkt: kl. 12.45

Sted: vær. 1-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Alexander Grandt (S), Christian Røjberg Madsen (S), Rasmus Nordqvist (SF), Anne Sophie Callesen (RV), Søren Søndergaard (EL), Jan E. Jørgensen (V), Christoffer Aagaard Melson (V), Kim Valentin (V), Alex Ahrendtsen (DF), Katarina Ammitzbøll (KF), og Jens Rohde (KD).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn, deputation fra UNION Therapeutics repræsenteret ved Commercial Director Eva Stensgaard, Chief Commercial Office Mads Jellingsø og fra Szpirt & Company Senior Director Frank Laybourn.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Modtagelse af deputation fra den danske biotekvirksomhed UNION therapeutics vedr. EU's lægemiddelstrategi til behandling af covid-19 (deltager via Teams)

Szpirt & Company

Senior Director Frank Laybourn

UNION Therapeutics

Commercial Director Eva Stensgaard

Chief Commercial Office Mads Jellingsø

Mads Jellingsø: Jeg har Eva Steensgaard fra UNION Therapeutics og Frank Laybourn fra Szpirt & Company, som hjælper os med vores public outreach, med mig. Jeg har ansvaret for de kommercielle funktioner i UNION Therapeutics, og jeg vil fortælle om vores virke, primært observationer, vi har om Danmark og EU, og hvorfor vi har bedt om foretræde for i Europaudvalget.

UNION Therapeutics er et dansk biotekselskab med ca. 40 ansatte. Vi blev grundlagt i 2011 og har hovedkvarter i Hellerup, men ligger forskellige steder, og vi har en del konsulenter rundt omkring i verden. Historisk set var vi et dermatologiselskab, men vi har arbejdet med et gammelkendt mole-

kyle, Niclosamid, som vi finder nye anvendelsesmuligheder for. Det er et meget potent antiviralt middel, og da covid-19 ramte verden for tæt på 2 år siden, kastede vi os ud i det. Både fordi farmbranchen og biotekverdenen har et ansvar for at bekæmpe den slags trusler, men selvfølgelig også, fordi der er en erhvervsmæssig mulighed i at bekæmpe covid-19.

Vi vil gerne tale om, hvilke resterende udfordringer vi ser i covid-19 – vi er godt klar over, at det ikke er sundhedsudvalget, så vi holder det helt overordnet – og hvilke problemer der er, hvad vi kommer med, og hvorfor samarbejdet mellem Danmark og EU er så vigtigt i denne sammenhæng.

Det går stærkt med covid-19, og der kommer hele tiden nyt. Alle kan nu sige omikron, hvis man vækker dem midt om natten. Men der er vel reelt to store udfordringer tilbage – den ene er omikron og nye varianter, og den anden er, at både vaccinerne og de fleste af de terapier, der bliver udviklet, og som bl.a. EU putter penge i, er delvis variantspecifikke. Det betyder, at der er dårligere beskyttelse af vaccine, og der er dårligere effekt af f.eks. neutraliserende antistoffer, når vi får nye varianter. Det blev også diskuteret for et halvt år siden. Man ser vaccinerede, der får den bedste behandling, vi kan give, som stadig væk dør, når vi får nye varianter, som f.eks. Colin Powell.

Det andet store problem, som vi efter vores opfattelse taler meget lidt om, er de immunsupprimerede patienter eller sårbare patienter, som har andre lidelser, hvor enten sygdommen eller behandling gør, at de har et dårligt immunforsvar. Det gælder f.eks. mange svære nyrepatienter, alle organtransplantationspatienter og en del kræftpatienter. De har ikke ret meget immunforsvar, og derfor kan de ikke selv med en vaccine opbygge ordentlig immunitet. På baggrund af tal fra et engelsk nyreregister – vi har formentlig lignende data i Danmark – kan man se, at der i første og anden bølge var ca. 2,5 pct. dødelighed for almindelige raske mennesker og ca. 22 pct. dødelighed for nyrepatienter. Næsten hver fjerde nyrepatient, der fik covid-19, døde af det inden for 4 uger.

Efter vaccinerne er rullet ud, ser det rigtig meget bedre ud, især i baggrundspopulationen, hvor kun omkring 0,3 pct. døde i deltaperioden – altså før omikron. Men næsten 15 pct. af nyrepatienterne, der får covid-19, dør stadig inden for 4 uger, på trods af at de er vaccineret, fordi deres immunsystem simpelt hen ikke giver den nødvendige beskyttelse. Det er et stort problem alle steder, men der er selvfølgelig ikke så mange af den slags patienter, som der er i baggrundspopulationen.

I Danmark har retningslinjerne fra Sundhedsstyrelsen været, at de sårbare får en booster før os andre, og nu har Sundhedsstyrelsen lige meldt ud, at de skal have en fjerde booster. En ekspert sagde i går, at det mere bygger på håb end evidens, for vi ved reelt godt, at disse mennesker ikke kan opbygge tilstrækkelig immunitet, uanset hvor mange boostere vi giver dem. De er meget sårbare, og de har en høj dødelighed, men de efterlader også en stor udfordring for sundhedsvæsenet, for når de bliver syge, er de typisk indlagt i mange uger.

I UNION Therapeutics har vi udviklet en næsespray med et potent antiviralt middel, der hedder Niclosamid. Lige nu bliver det testet i England i 1.500 nyrepatienter, og vi åbner et studie i Indien med yderligere 750 patienter, så det er et stort studie. Vi har konfereret med Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA), der har bekræftet, at det er et godt design, og hvis studiet viser positive resultater, kan man godkende på baggrund af det – studiet er solidt, blindet og kontrolleret. Det er primært finansieret af den engelske regering og nogle fonde, og det bliver kørt af Cambridge University med vores medicin. Så det er en af de muligheder, der er derude. Andre studerer også den

patientgruppe i relation til flere neutraliserende antistoffer, men vi ved, at de er mindre effektive mod nye varianter.

Vi har forsøgt at råbe op i et stykke tid, og der er nogle udfordringer. Der er ikke så mange af denne type patienter. Man siger, at omkring 3 pct. af befolkningen er immunkompromitteret i en eller anden forstand, og det er måske kun halvdelen af dem, der er svært immunkompromitteret. Der er formentlig et par millioner, som ville være behandlingskrævende på EU-plan, og derfor drukner det lidt i de enkelte landes fokusområder. Men fordi der er mange patienter, når man ser det på EU-plan, er det på mange måder en oplagt ting for EU at tage op.

Vi har forsøgt at råbe EU op, vi har været forbi Danmarks Faste Repræsentation og forskellige komitéer. Vi har haft rigtig god dialog med forskellige europaparlamentarikere, og vi har talt med DG SANTE (Directorate-General for Health and Food Safety) og andre myndigheder i EU, der har med det at gøre. Der bliver rigtig svært, når der kommer penge i det, og der skal man have fat i styregrupperne og ekspertgrupperne, som er stort set umulige for en SMV at komme i kontakt med.

Nogle lande er ekstremt aktive, f.eks. Frankrig og Tyskland, som har indgået rigtig mange kontrakter. De indgår forhåndskontrakter, før data er på plads, og de giver deres lokale virksomheder mulighed for at udvikle stoffet, enten ved at sikre sig en kontrakt og støtte i EU-regi eller ved selv at indgå kontrakt direkte. I Danmark har vi indgået en enkelt kontrakt direkte med Bavarian Nordic, men ingen danske virksomheder er lykkedes med at hente støtte eller kontrakter til formålet ud af EU-systemet.

Vi ser en trefoldig udfordring, og vi mener, at Danmark og vores forhold til Europa har en vigtig rolle at spille i disse sammenhænge. Den første er, at de sårbare patienter meget let bliver glemt. Nu hæver vi restriktionerne, og det gør os alle sammen rigtig glade – bortset fra dem, der er immun-supprimerede. De tør ikke gå uden for deres dør, for lige om lidt stikker det helt af, og de er ikke godt beskyttede. Vi kan godt gøre noget for dem i Danmark, men man kunne gøre mere, hvis man løftede det op på EU-plan, så vi taler om flere patienter. Kan Danmark gøre noget for at skubbe på? Kan Sundhedsstyrelsen eller danske eksperter hjælpe med at sætte det på landkortet? Det har vi forsøgt at råbe op om, og vi må indrømme, at det har været ret svært at komme igennem til Sundhedsstyrelsen, og det har været helt umuligt at komme i kontakt med danske eksperter. Det er desuden vores indtryk, at Sundhedsstyrelsen ikke taler så meget med de danske eksperter.

Det næste problem, vi ser, er EU-processen. For en lille virksomhed er det mere eller mindre umuligt at gennemskue processerne for kontrakter og for at få støtte til udviklinger i EU. Vi har fået rigtig god støtte fra Udenrigsministeriet og Udenrigstjenesten, og vi har talt med Danmarks Faste Repræsentation i Bruxelles. Der er kun én dansk ressource, der har med sundhedspolitik at gøre, mens der er fem på klima og fire på landbrug. Det undrer os en lille smule, når man tænker over Danmarks ambitioner som lifesciencenation og det erhvervsliv og de muligheder, vi har inden for lifescience. Det betyder, at det er meget svært for Danmarks Faste Repræsentation at være involveret og have fingeren på pulsen. Det virker desuden ikke, som om de danske eksperter f.eks. Kåre Mølbak, der er udpeget, har kontakt tilbage til hverken Sundhedsministeriet eller til Danmarks Faste Repræsentation, så de hører ikke fra ham, hvilke diskussioner der foregår.

Det sidste problem er, at vi mangler support fra Danmark, for det første spørgsmål, vi får alle steder er: Det lyder virkelig spændende, det lyder som et kæmpestort behov – hvad siger jeres hjemland til det? Det har været svært at komme igennem til Sundhedsministeriet. De har af gode grunde selvfølgelig haft super travlt med at beskytte den brede befolkning, men uden support fra hjemlandet er det meget svært at komme nogen vegne i EU. Vi har også fået rigtig god støtte fra Erhvervsministeriet og deres nyoprettede lifesciencekontor, men de og vi må indrømme, at det ikke er dem, der sidder i de relevante dialoger i EU. Det er repræsentanter fra Sundhedsministeriet, Danmarks Faste Repræsentation eller de danske eksperter. Derfor kunne det være ønskværdigt med en form for dansk taskforce, som samler de forskellige interessenter – Sundhedsministeriet, Erhvervsministeriet og Udenrigsministeriet kunne flytte rigtig meget i den danske lifescienceagenda.

Jan E. Jørgensen: Tak for præsentationen. Jeg håber, at det lykkes for jer, og at det bliver en god forretning, for det er fint at skabe gode forretninger på noget, der gavner os alle sammen. Frankrig og Tyskland nævnes som lande, der er gode til at få ansøgninger igennem EU-systemet. Har I andre eksempler på, hvordan andre lande understøtte virksomhederne? Det er jo ikke os i Europaudvalg, der kan gøre noget – det er mere regeringen. Har I henvendt jer til regeringen, og hvilken respons har I fået?

Mads Jellingsø: Vi har skrevet til sundhedsministeren to gange, og vi har ikke fået nogen reaktion ud over en bekræftelse. Vi har også henvendt os til Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen, som mener, at man har helt styr på den slags patienter i Danmark. Derfor er vi desværre ikke rigtig kommet i dialog omkring det. Vi kommer til Europaudvalget, fordi vi håber, at I kunne være med til at skubbe på for, at der kommer mere støtte fra dansk side og flere ressourcer hos ministerierne.

Frankrig er ét af de lande, der er gode til det, men de er selvfølgelig også et af de store lande. Vi ved også, at Belgien og Holland har fingeren lidt mere på pulsen – det virker, som om der flyder en anden information mellem deres folk i Bruxelles og deres virksomheder. Noget af vores viden kommer jo fra vores konkurrenter, og hvad vi hører fra andre virksomheder, men vi kan meget tydeligt se, at Frankrig og Tyskland har været gode til at underbygge det, og de har været det meget tidligt i forløbet. CureVac fra Tyskland fik f.eks. en kontrakt, der gjorde det muligt for dem at gå ind i fase tre med deres vacciner.

Den fungerende formand: Nu er vi i hvert fald blevet bredt politisk orienteret, og jeg er sikker på, at det vil give anledning til spørgsmål både til de relevante ministre og en efterfølgende drøftelse af, hvordan vi kan gribe det an. Alle burde jo have en interesse i danske virksomheder, der skaber rigtig gode produkter, som jeres lyder til at være. Det burde vi have en fælles interesse i. Tak for jeres besøg og held og lykke.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3843 (økonomi og finans) den 18. januar 2022

EUU alm. del (20211) – Bilag 197 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Jeg forelægger alle sager til udvalgets orientering.

1. Implementering af dele af OECD-aftale om international beskatning

– *Drøftelse*

KOM (2021) 0823

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20211) – Bilag 56 (udvalgsmødereferat side 683 vedr. status for OECD-arbejdet med beskatning om digital økonomi)

Finansministeren: Der blev sidste år indgået en global aftale i regi af OECD om international selskabsbeskatning. Aftalen er et historisk gennembrud, og dens gennemførelse skal sikre, at ingen større multinationale koncerner vil kunne slippe for at betale skat. Aftalen har 2 parallelle spor:

- Aftalens spor 1 indebærer, at de allerstørste og mest profitable globale koncerner, herunder også techgiganter, skal betale en del af deres skat i de markeder, hvor de har deres salg.
- Aftalens spor 2 indebærer en minimumsbeskatning på 15 pct. af indkomsten i store multinationale koncerner med en årlig omsætning over 750 mio. euro. Det skal lægge en bund under selskabsskatten og stoppe skadelig skattekonkurrence.

Mens der i OECD fortsat arbejdes med teknisk udmøntning af aftalen om spor 1, har Kommissionen lige før jul fremsat forslag til EU-implementering af aftalens spor 2. Ecofin-rådet skal nu have en første drøftelse af forslaget, som først ventes på dagsordenen med henblik på enighed på et senere rådsmøde.

Forslaget er i tråd med OECD-aftalens regler og formål, men lægger også op til en tilsvarende minimumsbeskatning på 15 pct. af rent nationale koncerner med en omsætning over 750 mio. euro. Forslaget indebærer, ligesom OECD-aftalen, at statslige virksomheder, nonprofitorganisationer, pensionskasser, rederivirksomheder m.v. undtages fra minimumsbeskatning. Der er enkelte andre begrænsede undtagelser, herunder koncerner, som er i opstartsfasen af deres internationale aktiviteter.

Minimumsbeskatningen i spor 2 tilvejebringes ved hjælp af 2 regler, som tilsammen skal sikre, at koncerner, der opererer i bare ét af de lande, som har implementeret OECD-aftalen, skal betale en effektiv selskabsskat på 15 pct.

Den primære regel giver moderselskabets hjemland ret til at pålægge moderselskabet en topupskat for at sikre, at indkomsten i koncernens datterselskab også beskattes med 15 pct., selv om datterselskabet ligger i et lavskattelands, som ikke er med i OECD-aftalen.

Den sekundære regel tages i brug, hvis den primære regel ikke sikrer beskatning af den lavt beskattede indkomst. Det kunne f.eks. være i tilfælde, hvor moderselskabet er placeret i et lavskateland, som ikke har implementeret OECD-aftalen. Reglen giver datterselskabets hjemland ret til at pålægge datterselskabet en topupskat, i det omfang moderselskabets indkomst beskattes under minimumsniveauet f.eks. ved at pålægge kildeskat eller nægte skattefradrag for betalinger fra datteren til moderen.

Spør 2 vurderes isoleret set at indebære et årligt merprovenu for Danmark. Spør 1 vurderes at indebære et mindre merprovenu. Aftalen vurderes samlet set at indebære et mindre merprovenu for Danmark. OECD-aftalen er på linje med regeringens ambition om, at alle selskaber skal betale en retfærdig skat og bidrage til fællesskabet og finansieringen af vores velfærdssamfund.

Regeringen er positiv over for forslaget, der kan sikre en ensartet implementering af aftalens spor 2 på tværs af EU-landene. Og regeringen kan støtte, at minimumsbeskatningen udvides til rent nationale koncerner med en omsætning på mindst 750 mio. euro med henblik på at sikre en mere ensartet beskatning af koncerner, uanset om de er nationale eller har datterselskaber i andre lande.

Rasmus Nordqvist: Det er dejligt, at man langt om længe har indgået en aftale, men der er nogle svagheder i den. Mener man, at minimumsbeskatningen på 15 pct. er tilfredsstillende, eller skal den ligge højere i EU-implementeringen, når man kommer i gang med det?

Der er et hav af undtagelser, og man kan jo også vælge, hvor mange af dem man synes skal implementeres i EU. Vil man arbejde for, at færre kan undtages? Det gælder også omsætningsgrænsen på 750 mio. euro – mener regeringen, at flere virksomheder bør være omfattet af det?

Jens Rohde: Hvis jeg havde været finansminister, havde jeg fremlagt forslaget med udtalt begejstring. Al den stund at jeg faktisk synes, at OECD-aftalen fra den 8. oktober 2021 rummer potentielle til blive en landvinding i beskatningen af de multinationale selskaber og techgiganterne, som vi har talt om i mange år. Det rummer fantastiske perspektiver. Man kan jo håbe på, at det baner vejen for en fælles skattebase i EU. Kunne ministeren komme med et bud på, om vi er på vej mod det?

Jeg håber, at der kommer et medieudspil fra regeringen inden så længe, og jeg har et spørgsmål til diskussionen om, hvorvidt man skal indføre omsætningsskat på streamingtjenester. Det ønsker mange i Folketinget, men jeg er ikke en af dem. Jeg mener ikke, at det er vejen frem. Der står konkret i aftalen, at man qua aftalen om minimumsbeskatning skal lave en rollback eller standstill på omsætningsafgifter over for streamingtjenester. Det kan man se i et svar fra Skatteministeriet til Folketinget. Hvad er regeringens holdning, og vil man diskutere det på mødet?

Finansministeren: Jeg synes grundlæggende, at det er rigtig godt, at vi har fået en international aftale om minimumsbeskatning. Nogle af de meget store multinationale selskaber har tidligere kunnet operere på en måde, så de ikke har skullet betale skat i det omfang, som jeg synes er fornuftigt, og som OECD-aftalen nu tilsiger.

Der har været en bekymring for, om den samlede økonomi i aftalen kunne ende med at blive meget ufordelagtig for Danmark. Men der er sket det modsatte – Danmark ender med at få et plus økonomisk, hvilket jeg selvfølgelig som finansminister sætter ret stor pris på.

EU kunne ikke blive enig om en fælles skattebase, som Jens Rohde spørger til, og det er uklart, hvad Kommissionens plan er nu. Der kommer formentlig et udspil på et senere tidspunkt, og regeringen støtter princippet om en fælles skattebase, men ikke én, der er smallere end den danske. Det er klart, at vi også har en udfordring for så vidt angår et provenu med det skattesystem, vi har i Danmark.

Til Rasmus Nordqvist: Om de 15 pct. er ambitiøst nok? Vi arbejdede for 21 pct., men kompromiset blev 15 pct., og jeg ser ikke for mig, at det bliver ændret i EU. For så vidt angår undtagelser er de forholdsvis begrænsede.

Der var nogle steder, hvor man kunne have gjort det anderledes, men det her er altså det kompromis, der er fundet. OECD-aftalen skal ses i et EU-spor, og dermed er der per definition rigtig mange nationer med forskellige interesser og tilgange, der skal blive enige. Hvis Danmark havde stået for det alene, havde det set anderledes ud, men det er det for det første i sagens natur ikke, og for det andet synes jeg faktisk, at man er endt med et resultat, som der er grund til at sætte pris på og være tilfreds med.

Søren Søndergaard: Ministeren glemte muligvis Jens Rohdes spørgsmål. Kan Danmark fortsat indføre en national beskatning af streamingtjenesternes omsætning, uden at det kommer i modstrid med noget? Der er kommet svar fra skatteministeren, som ikke udelukker det, men det siger heller ikke helt klart, at vi kan. Skatteministeriet mener, at det afhænger af en konkret vurdering af udformningen, men jeg går ud fra, at regeringen har rejst spørgsmålet i forbindelse med forhandlingerne. Det står som en del af forståelsespapiret som grundlag for denne regering, at vi skulle arbejde for det, og derfor går jeg ud fra, at der i hvert fald er klarhed over, om det kan lade sig gøre eller ej.

Hvad er begrundelsen for, at investeringsfonde og indkomst forbundet med rederivirksomhed ikke er omfattet? Var der særlige lande, der kæmpede for, at rederivirksomhed ikke var omfattet? Er det på baggrund af krav fra Ungarn, at selskaber i opstartsfase ikke kan omfattes af minimumsbeskatningen i op til 5 år efter selskabets oprettelse? Det er et relativt stort hul i aftalen. Ved ministeren, om der er lande, der truer med at blokere for OECD-aftalen, eventuelt indtil noget andet er gået igennem i EU, det kunne f.eks. være genopretningsfaciliteten?

Kim Valentin: Opstillingen på side 4 i den kommenterede dagsorden over provenuvirkningen for Danmark er relativt interessant. Jeg vil bede ministeren udarbejde et uddybende notat om, hvordan man når frem til resultater i opstillingen, herunder at man medtager de undtagelser, der er i det forslag, der kommer. Venstre mener, at det er utrolig vigtigt, at vi kigger på vores egne selskaber herhjemme, herunder eksempelvis andelsselskaber. Hvis andelsselskaber blive berørt af det, synes jeg, at det er ret vigtigt, at man får indregnet konsekvenserne for dem. Der er jo nogle helt særlige forhold, der gør sig gældende for dem.

Mener ministeren, at det på lang sigt er muligt for Danmark at fastholde en forskel på 7 procentpoint fra minimumsbeskatningen på 15 pct. og så op til 22 pct.? Når man indfører minimumsbeskatning, vil der sandsynligvis være en vej fra, hvor de enkelte lande er i dag og til de 15 pct. – både opad, men også nedad – da det bliver et konkurrenceparameter. Der vil muligvis være basis for, at Danmark qua vores gode vilkår for virksomheder generelt kan ligge lidt højere end 15 pct., og det

vil man gerne betale for. Men 7 procentpoint er nok for meget at forlange af rigtig mange selskaber. Har ministeren nogen overvejelser i den retning?

Jeg noterer mig, at Ungarn har en særstatus. Jeg kan ikke lade være med at tænke, at der foregår en forhandling på tværs af punkterne på rådsmødet, så Ungarn vil have betaling for at stemme ja til minimumsbeskatning på selskaber mod at få udbetalt lidt flere lån eller kommer lidt nemmere ind i genopretningsfaciliteten, end man ellers ville have gjort.

Finansministeren: Kim Valentin stiller en blanding af et teknisk og et politisk spørgsmål om, hvorvidt man kan have en højere dansk beskatning end 15 pct. Det kan man godt, og det er en politisk beslutning, hvor man ønsker at lægge det. Det kan man have forskellige holdninger til, og det er jo en helt reel politisk diskussion, som vi gerne tager.

Jeg kan forstå på Kim Valentin, at indførelsen af bund gør, at vi skulle blive mere udfordrede på de 22 pct. – man kunne også argumentere den anden vej med, at lande, der har ligget lavere end 15 pct., nu kommer op på 15 pct.

NOT Både Søren Søndergaard og Jens Rohde spørger til streamingtjenester, de svar, der er givet fra skatteministeren, og de forhandlinger, der skal pågå fra kulturministeren om en mediaaftale på et senere tidspunkt. Jeg foreslår, at vi svarer skriftligt på det i samarbejde med Skatteministeriet og Kulturministeriet. Jeg tror, at det vil give det mest dækkende billede af den rejste problemstilling.

Anne Sophie Callesen: Hvordan ser ministeren på digital beskatning i EU? I forbindelse med MFF'en blev der indgået en aftale om, at man også vil følge op med en digital skat eller afgift i EU. Jeg deler fuldstændig glæden over OECD-aftalen, men hvordan ser ministeren på mulighederne for, at man også i EU kan indføre sin egen digitale beskatning eller afgift?

Alexander Grandt: Jeg vil gerne spørge til digital omsætningsafgift på europæisk niveau. Det er en del af OECD-aftalen, at man netop ikke kan lave særbeskatningsregler – Frankrig skal jo rulle deres tilbage. Det er nok også i dansk interesse, at man ikke kan indføre en masse særavgifter ved siden af, som rammer bestemte udenlandske virksomheder, når man indgår internationale aftaler om beskatning. Mener man stadig, at man kan gennemføre en digital beskatning på europæisk niveau? Hvis man ikke gør, hvad har man så tænkt sig at gøre? Det skulle jo være grundlag for finansiering af EU's budget.

Jens Rohde: Jeg har et politisk spørgsmål om streamingafgifter og digitale beskatninger. Som med financial transaction tax er spørgsmålet jo, om man ønsker omsætningsafgifter eller beskatning af meromsætning, som vi jo altid gør i Danmark – vi beskatter overskud, vi beskatter ikke handel. Så én ting er, om det er teknisk muligt jævnfør OECD-aftalen, men hvad er regeringens holdning til omsætningsafgifter, hvilket vil bryde med den tradition, vi har for, hvordan vi fastlægger afgifter herhjemme?

Kim Valentin: Det er en spændende drøftelse, som jeg slet ikke synes er færdig endnu – OECD og taksonomien (Punkt 9a) er ret vigtige områder. Jeg fik ikke svar på, om der vil blive udarbejdet et notat, som forklarer, hvordan man har udregnet provenuvirkningen med særligt fokus på undtagelser i EU's implementering af OECD-aftalen. Kan jeg også forvente et notat om andelsselskaber?

NOT Finansministeren: Kim Valentin spørger til et notat om provenueffekterne af OECD-aftalen, og det er under udarbejdelse. Helt overordnet skønnes OECD-aftalens spor 1 at medføre et årligt mindreprovenu for Danmark på ca. 1,9 mia. kr. Mindreprovenuet vil kunne stige til ca. 2,2 mia. kr. årligt, hvis anvendelsesområdet efter 7 år udvides fra at omfatte koncerner med en omsætning på mindst 20 mia. euro til også at omfatte koncerner med en omsætning på mindst 10 mia. euro. Til gengæld skønnes aftalens spor 2 at medføre et årligt merprovenu på ca. 2,5 mia. kr. Samlet skønnes aftalen derfor umiddelbart at medføre et begrænset merprovenu for Danmark på ca. 0,6 mia. kr., som vil falde til ca. 0,3 mia. årligt, hvis også koncerner med en omsætning på mindst 10 mia. euro årligt omfattes.

Der er tale om et centralt skøn fra Skatteministeriet baseret på samme beregningsgrundlag og metode som de tidligere oplyste skøn. Skatteministeriet vil udarbejde et notat, og jeg vil i den forbindelse også bede dem udrede problemstillingen om andelselskaber, som Kim Valentin også spurgte til.

Til Jens Rohde: Der blev spurgt til, hvilken afgift og metode man i givet fald vil bruge til eventuel digital beskatning, og jeg kan ikke love, at det vil fremgå af det notat, der bliver udarbejdet. Men regeringen vil selvfølgelig have metode med i sit udspil, såfremt man vil indføre noget på det område. Man må derfor vente i spænding på det udspil, der kommer fra kulturministeren om spørgsmålet, og jeg håber, at Jens Rohde vil have forståelse for, at det er dér, vi tager den diskussion.

Anne Sophie Callesen og Alexander Grandt spørger til status for Kommissionens forslag til en digital afgift i EU. Det fremgår af DER-aftalen fra juni 2020, at Kommissionen opfordres til at fremlægge forslag om en digital afgift som en ny egenindtægt, og at Kommissionen har sat sit arbejde med et udspil hertil på pause for at gøre plads for OECD-aftalen. OECD-aftalens spor 1 om delvis omfordeling af beskatningsret indebærer en klausul, som skal sikre, at landene ikke indfører digitale omsætningskatter og lignende tiltag til beskatning af den digitale økonomi. Den nærmere fortolkning af klausulen vil være afgørende for Kommissionens handlerum.

Hvad klausulen præcis betyder for Kommissionen, er fortsat ikke klart, men vi ved, at Kommissionen er meget opmærksom på OECD-aftalens klausul. Retfærdigvis er det jo noget, som Rådet har bedt Kommissionen om at udarbejde på et tidspunkt, hvor man endnu ikke havde OECD-aftalen. Derfor er man nu i tænkeboks om, hvordan man håndterer det. Frankrig har den form for beskatning, som de nu vil fjerne i lyset af OECD-aftalen.

Alexander Grandts spørger, hvad man vil gøre, hvis man ikke får egenindtægter. Kommissionen vil komme med en række forslag til egenindtægter, og det her er et af områderne. Vi vil fra dansk side forholde os konkret til de forslag, man måtte komme med, og se det i en helhed på det tidspunkt.

2. Præsentation af det franske formandskabsprogram

- *Præsentation fra formandskabet og udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 10)

Finansministeren: På det økonomisk-politiske område vil implementeringen af genopretningsfaciliteten fortsat præge dagsordenen. Der udestår fortsat godkendelse af fem landes genopretningsplaner. Kommissionen er begyndt at udbetale midler afhængigt af landenes efterlevelse af milepæle og mål.

Ecofin-rådet vil muligvis have drøftelser i relation til evalueringen af rammerne for EU's økonomiske samarbejde, herunder de finanspolitiske regler. Der foreligger ikke konkrete forslag om ændringer af reglerne, der først ventes noget senere i år.

Kommissionen har tidligere meddelt, at den såkaldte generelle undtagelsesklausul er aktiv i 2022, ligesom i de 2 seneste år, men ventes ophævet i 2023. Det indebærer overordnet, at der kan tages højde for alvorlige økonomiske tilbageslag i anvendelsen af reglerne, men den nærmere implementering er op til Kommissionen. Det ventes, at Kommissionen i foråret vil præsentere retningslinjer til brug for landenes planlægning af deres finanspolitikker for 2023.

På det finansielle område ventes formandskabet at prioritere en række sager, som generelt har til formål at styrke EU's finansielle indre marked og institutternes robusthed. Det drejer sig om de nye EU-tiltag til at bekæmpe hvidvask, gennemførelsen af Baselanbefalinger i EU samt revisionen af EU-rammerne for forsikrings- og pensionssektoren. Det er alle velkendte sager i udvalget og områder, hvor vi arbejder aktivt for at varetage danske interesser.

Derudover ventes vægt på arbejdet med bæredygtig finansiering samt udviklingen af EU's kapitalmarkedsunion. Et vigtigt tema vil fortsat være styrkelsen af bankunionen og den finansielle regulering i EU. Drøftelserne drejer sig dels om at styrke bankernes robusthed, hvor tiltagene gælder for alle EU-lande, og dels om en fælles indskyderforsikring for landene i bankunionen.

På skatteområdet ventes formandskabet at prioritere Kommissionens Fit for 55-pakke. Det vil især være forslaget til en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme, som har til formål at modgå udflytning af CO₂-intensiv produktion til tredjelande, der har en mindre ambitiøs klimapolitik (såkaldt CO₂-lækage), og tilskynde producenter uden for EU til at omstille til en mere klimavenlig produktion. Mekanismen skal udligne prisen på CO₂-udledninger mellem visse varer produceret i EU og importerede varer.

Derudover ventes fokus på forslaget om revision af EU's energibeskatningsdirektiv, der skal understøtte målsætningen om klimaneutralitet i 2050. Forslaget indebærer, at energiprodukterne ikke beskattes efter volumen, men efter energiindhold og klimapåvirkning. Minimumsafgifterne forhøjes og indekseres med henblik på at sikre, at prissignalet ikke udhules over tid.

Ecofin-rådet skal også vedtage den halvårige opdatering af EU's fælles sortliste over skattely uden for EU. Sidst, men ikke mindst, skal Ecofin-rådet arbejde med EU-implementeringen af OECD-aftalen om selskabsbeskatning.

Der ventes generel støtte til formandskabets prioriteter i Ecofin-rådet. Regeringen støtter også prioriteterne.

Afslutningsvis vil jeg også nævne, at Kommissionen har fremlagt en forslagspakke om nye indtægtskilder til EU-budgettet, sammen med forslag om en revision af den flerårige finansielle ramme. Det ventes, at der under det franske formandskab vil være indledende drøftelser på ecofin-rådsmødet, men forhandlingerne vil løbe over en længere periode. Regeringen er nu ved at analysere forslagene i dybden og vil derfor komme tilbage til udvalget på et senere tidspunkt.

Rasmus Nordqvist: Det er jo efterhånden en farce, hvor få lande der er på sortlisten – det har vi talt om mange gange tidligere. Har regeringen spillet aktivt ind i det over for formandskabet, når de vil tage det op? Hvordan kan man få det forbedret, så sortlisten bliver et egentligt redskab mod skattely og ikke en underlig liste, hvor de lande, der mangler, står tydeligere frem end de få, der står tilbage?

Finansministeren: Danmark er hele tiden aktivistisk, og vi prøver at skubbe på for åbenhed og for så konkrete og gode regler som muligt. Men vi er en del af et fællesskab, hvor der er forskellige interesser. Det kan en gang imellem være en lidt ensom kamp – så har jeg ikke sagt for meget – når vi prøver at presse på for mere strikse regler og større åbenhed. Det ændrer ikke på, at det er det, vi arbejder efter, og så må vi se, hvordan det franske formandskab griber sagen an. Men uanset hvem der har formandskabet, er det den danske position.

Kim Valentin: Det undrer mig meget, at man ikke nævner minimumslønninger og løngennemsigtheddirektivet som en del af planen for foråret.

Finansministeren: Det er væsentlige problemstillinger, men det hører ikke under Ecofin-rådet. Det er under beskæftigelsesministerens ressort, og derfor kommer jeg ikke ind på det.

Anne Sophie Callesen: Det er forventet, at det fransk formandskab vil tage fat i bankunionen, og det er også at finde i anbefalingerne til eurozonen. Regeringen har haft nogle år til at tænke over det, siden man ikke gjorde sin stilling helt op, så hvad er regeringens holdning? Jeg håber dels, at man vil bakke op om, at vi kommer i gang med bankunionen i EU, dels at Danmark også ønsker at blive en del af den.

Finansministeren: En arbejdsgruppe nedsat af regeringen fremlagde i december 2019 en rapport med analyse af spørgsmålet om mulig dansk deltagelse i bankunionen. Rapporten konkluderer, at der er mange forhold, der taler for dansk deltagelse i bankunionen. De udestående forhold, der blev rejst i en rapport fra 2015, er enten afklarede eller konkretiserede.

Rapporten finder, at bankunionens tilsyn med de største banker er velfungerende og af høj kvalitet, og at de væsentlige forhold af betydning for dansk realkredit er afklarede. Regeringen finder dog samtidig, at der er behov for større klarhed på flere områder, inden vi kan lægge os fast på en holdning til dansk deltagelse. Der arbejdes f.eks. fortsat på nye elementer i bankunionen, herunder en indskydgaranti, så derfor vil vi vende tilbage til sagen på rette tid og sted. Det er erhvervsministerens ressort.

3. Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0408

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 10 om specifikke scorer for Estland, Finland og Rumænien i Kommissionens vurdering af genopretningsplanernes efterlevelse, fra finansministeren

KOM (2020) 0408 – Bilag 9 (Danmarks genopretningsplan iht. EU's genopretningsfacilitet)

EU-note (2020) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanen)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 14 om, hvordan den formodede øgning af BNP i 2024 i Danmark er beregnet, fra finansministeren (om BNP i 2024 i Danmark)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 18, om den overordnede afvikling af det fælles EU-lån, fra finansministeren (om den overordnede afvikling af det fælles EU-lån)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 17 om, hvilken betydning den polske forfatningsdomstols afgørelse forventes at få for Rådets behandling af den polske genopretningsplan, fra finansministeren (om den polske forfatningsdomstols afgørelse og den polske genopretningsplan)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 20 om den polske genopretningsplan, fra finansministeren (om den polske genopretningsplan)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 12 om, hvornår forudbetalingen af midler fra genopretningsfaciliteten vil finde sted til landene, fra finansministeren (om forudbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 11 om genopretningsplan fra Holland, fra finansministeren (om genopretningsplan fra Holland)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 13 om, hvornår Rådet offentliggør en status over arbejdet med genopretningsfaciliteten og landenes genopretningsplaner, fra finansministeren (om status for arbejdet med genopretningsfaciliteten)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 19 om den uudnyttede EU-lånekapacitets anvendelse til andre formål, fra finansministeren (om uudnyttede EU-lånekapacitet)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 16 om, hvornår Kommissionen færdiggør deres vurdering af genopretningsplanerne for Ungarn, Polen og Sverige, fra finansministeren (om vurdering af genopretningsplan for Ungarn)

KOM (2020) 0408 – svar på spm. 15 om, hvilke erhverv, hvor beskæftigelsen vil blive øget i Danmark som følge af EU-landenes genopretningsplaner, fra finansministeren (om øget beskæftigelse i Danmark)

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 26)

EUU alm. del (2020) – Bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098, FO vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EUU 16/6-20)

Finansministeren: Rådet godkendte i løbet af sidste år beslutningsforslag om 22 landes genop-

retningsplaner. Det svarer til ca. 291 mia. euro i direkte støtte og 154 mia. euro i lån, hvoraf ca. 40 pct. er målrettet klimatiltag og 26 pct. digitale tiltag. Det er dermed højere end målene på henholdsvis 37 og 20 pct. Kommissionen har nu også påbegyndt udbetalinger til EU-lande på baggrund af opfyldte milepæle og mål.

Der skal ikke tages beslutninger om genopretningsplaner på dette møde. Det er fortsat uvist, hvornår Kommissionen er klar med forslag om godkendelse af de sidste planer. Nye rådsbeslutninger om planer giver ikke længere mulighed for forudbetalinger, idet det krævede en beslutning før 1. januar 2022.

Jeg har sammen med flere ligesindede lande gentagne gange understreget behovet for efterlevelse af retsstatsprincippet også i relation til genopretningsplanerne. Der bør være en klar sammenhæng mellem retsstatsprincippet og udbetaling af EU-midler. Jeg ved også, at det ligger dette udvalgs flertal på sinde.

Søren Søndergaard: Der tales om en dialog med Polen, Ungarn, Sverige og Bulgarien. Hvad går den dialog ud på? Hvem mener, at noget er til diskussion der? Betyder det, at man ikke er kommet længere med de lande, at der ikke kan udbetales forudbetaling til de lande fra genopretningsfaciliteten?

Jeg forstår ikke helt sprogbrugen. Finansministeriet bruger formuleringen: »Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper«. Og så skriver man, at man »lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse af«. Jeg ved godt, at sagen ikke er forelagt til forhandlingsoplæg, så derfor kan det bare være ord, men de ord plejer at betyde noget bestemt i europaudvalgssammenhæng. Bare for at være helt sikker er det vel sådan, at regeringen lægger helt afgørende vægt på, at modtagerlande overholder retsstatsprincipperne. Eller for at skære det ud i pap: Vi kan vel ikke komme i en situation, hvor Danmark kan stemme for en godkendelse til et land, som ikke overholder retsstatsprincipperne? For så synes jeg, at vi har en diskussion til gode.

Kim Valentin: Jeg er helt på linje med Søren Søndergaard. Man kan vel ikke tænke sig, at vi ikke lægger afgørende vægt på, at man overholder retsstatsprincipperne, før man kan få udbetalt midler fra genopretningsfaciliteten? Det ligger jo helt fast. Jeg kunne godt tænke mig en forklaring fra ministeren.

Finansministeren: Udbetalingen af midler fra genopretningsfaciliteten til Polen kræver, at Kommissionen fremlægger en samlet positiv vurdering af Polens plan, derefter forslag til rådsbeslutning om den, og at forslaget herefter bliver vedtaget af Rådet. Idet Rådet ikke har godkendt en plan inden 31. december 2021, kan Polen ikke få en forudbetaling på 13 pct. af de tildelte genopretningsmidler.

Vi har tidligere haft diskussionen, og Søren Søndergaard og muligvis også Kim Valentin har rejst problematikken ved tidligere lejligheder. Forudbetaling af midlerne kræver, at Polen opnår konkrete milepæle og mål, efter at det, jeg netop har beskrevet, er afklaret. Det er fortsat uklart, hvornår Kommissionens vurderinger og forslag til rådsbeslutninger om Polens plan vil blive fremlagt. Kommissionen er derudover aktuelt i gang med at analysere og vurdere implikationerne af den polske forfatningsdomstolsafgørelse på retsstatsområdet for vurdering af genopretningsplanen. Kommis-

sionen har bl.a. bedt den polske regering forklare, hvordan Polen vil sikre beskyttelse af EU's finansielle interesse i lyset af afgørelserne. Uagtet det er regeringens holdning helt klar – der bør være en meget stærk sammenhæng mellem efterlevelse af retsstatsprincipper og adgang til EU-midler, og jeg synes grundlæggende ikke, at vi skal betale til nogen, der ikke lever op til deres forpligtelser. Jeg har også udtrykt det synspunkt blandt mine kolleger og til Kommissionen, at vi forventer, at Kommissionen deler det udgangspunkt.

Når Kommissionens vurdering og forslag til rådsbeslutning vedrørende Polens genopretningsplan foreligger, vil regeringen vurdere disse i lyset af mandatet om EU-landenes genopretningsplaner, som Europaudvalget gav regeringen den 8. juli 2021, og vi vil drøfte det med udvalget.

NOT Der er forskellige problemstillinger, der gør sig gældende for de lande, hvis planer endnu ikke er sendt frem og dermed heller ikke er godkendt. Problemstillingerne med Polens plan er ikke de samme, som dem, der er med Sveriges plan – heldigvis, kan man sige i et svensk perspektiv. Men jeg foreslår, at vi skriver et notat, der kan give et indtryk af, hvilke problemstillinger vi ser, også på baggrund af de meldinger, der er givet.

Anne Sophie Callesen: Jeg hører ministeren sige, at udgangspunktet er, at man grundlæggende ikke mener, at man kan stemme for. Det tolker jeg som, at det bare er sådan, det bliver – man kan selvfølgelig ikke stemme for en plan, hvis det pågældende land ikke overholder retsstatsprincippet.

4. Rådskonklusioner vedr. undersøgelsen for bæredygtig vækst og varslingsrapporten for 2022 samt anbefalinger til euroområdet som helhed for 2022

– *Godkendelse og vedtagelse*

KOM (2021) 0741, KOM (2021) 0740, KOM (2021) 0742

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 36)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Forberedelse af G20-møde for finansministre og centralbankchefer, 17.-18. februar 2022

– *Retningslinjer for det videre arbejde*

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 44)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale lønkompensationsordninger (SURE)

– Tidlig forelæggelse

KOM (2021) 0825, KOM (2022) 0003

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 2 om, hvorvidt der stadig vil være behov for de nationale garantier for Kommissionens lånoptag til finansiering af SURE, hvis EU's budgetloft hæves som led i oprettelsen af en covid-19-genopretningsfond, fra finansministeren (om behov for nationale garantier for Kommissionens låneoptag til finansiering af SURE)

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 3 om, hvilke sundhedsrelaterede tiltag på arbejdspladsen der kan finansieres via SURE, fra finansministeren (om hvilke sundhedsrelaterede tiltag på arbejdspladsen, der kan finansieret via SURE)

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 4 om udbetalinger/udstedelser under SURE, fra finansministeren (om udbetalinger/udstedelser under SURE)

KOM (2020) 0139 – svar på spm. 1 om, hvilke vilkår der kommer til at gælde for lånene i lønkompensationsordningen (SURE), fra finansministeren (om vilkår for lån i lønkompensationsordningen)

KOM (2020) 0139 – Bilag 5 (opfølgning på skriftlig forelæggelse 22/9-20 vedr. SURE)

KOM (2020) 0651 – Bilag 3 (opfølgning på skriftlig forelæggelse vedr. midlertidig støtte til Ungarn (SURE))

KOM (2020) 0139 – Bilag 4 (samlenotat og skriftlig forelæggelse vedr. implementering af SURE)

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 46)

KOM (2020) 0651 – Bilag 1 (samlenotat vedr. midlertidig støtte til Ungarn (SURE))

EUU alm. del (20191) – Bilag 629 (udvalgsmødereferat side 809 FO, forhandlingsoplæg vedr. SURE forelagt EUU 6/4-20)

EUU alm. del (20191) – Bilag 780 (udvalgsmødereferat side 951, senest behandlet i EUU 19/5-20)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Kim Valentin: Portugal og Ungarn skal have udbetalt lån, og rent faktisk udbetaler vi jo lån til Ungarn, som Danmark hæfter for, i denne sagsfremstilling. Men vi ved godt, at de ikke har overholdt retsstatsprincipperne. Hvordan kan vi være med til det? Vi hørte endda ministeren sige, at man virkelig lagde vægt på det, men det er helt tydeligt, at vi udbetaler penge til Ungarn, og at Danmark hæfter for det lån. Det vil jeg gerne have en forklaring på.

Finansministeren: SURE-forordningen muliggør ikke i sig selv suspendering af midler, hvis modtagerlande ikke efterlever retsstatsprincipper. EU's retsstatsmekanisme skaber, når den forhåbentlig snart er aktiveret, en kobling mellem EU-budgettet og overholdelse af retsstatsprincippet. Der er

ikke hjemmel i EU-traktaten til direkte kobling mellem brud på grundlæggende rettigheder og økonomiske sanktioner.

Retsstatsmekanismen omfatter nye EU-midler, som forpligtes fra og med 1. januar 2021, og det omfatter lån under SURE forpligtet fra 1. januar 2021 og frem. Langt hovedparten af lånene til modtagerlandene under SURE er besluttet af Rådet før 1. januar 2021, og kun en mindre del af lånene er besluttet efter 1. januar 2021. Det er den juridiske virkelighed, vi opererer i.

7. Makrofinansiel assistance til Moldova 2022-2024

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2022) 0004

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlenotat side 51)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

a) EU-taksonomien

Finansministeren: EU-taksonomien skal etablere fælles kriterier for bæredygtighed og dermed understøtte private og offentlige investeringer i den grønne omstilling. Taksonomien udmøntes gennem delegerede retsakter. Kommissionen har allerede vedtaget én delegeret retsakt, som har været gældende siden 1. januar 2022. Den handler om de kriterier, som en række sektorer, f.eks. skovbrug, byggeri samt visse typer energi, skal efterleve for at blive anerkendt som bæredygtige.

Kommissionen har nu indledt drøftelser med landene og en bredt sammensat ekspertgruppe om et udkast til en supplerende delegeret retsakt, der fastsætter, hvilke kriterier investeringer i a-kraft og naturgas skal leve op til for at blive anerkendt som bæredygtige. Kommissionens udkast er foreløbigt, så jeg vil ikke gå nærmere i detaljer med det.

Jeg vil gentage det, jeg tidligere har fremhævet i udvalget. Regeringen mener ikke, at a-kraft og naturgas skal anerkendes som bæredygtigt. A-kraft på grund af de miljømæssige konsekvenser i form af radioaktivt affald og risici ved ulykker. Naturgas på grund af, at det er et fossilt brændsel.

Kommissionen planlægger at vedtage den endelige delegerede retsakt senere i januar 2022. Herefter er det muligt for Rådet og Europa-Parlamentet at gøre indsigelse inden for 4 måneder. Den delegerede retsakt kan ikke træde i kraft, hvis der bliver gjort indsigelse fra et forstærket kvalificeret flertal af lande i Rådet (mindst 20 lande, der repræsenterer mindst 65 pct. af EU's befolkning) eller et simpelt flertal i Parlamentet. Retsakten vil ellers være gældende fra 1. januar 2023.

Regeringen vender tilbage til sagen her i udvalget.

Rasmus Nordqvist: Det var jo forfærdeligt at gå ind i det nye år med meddelelse fra Kommissionen om, at de vælger at udvande en fantastisk ting. Der er seks objectives i taksonomien, hvor man skal leve op til det ene, og ikke må gøre »no significant harm« på de andre. Ministeren var fuldstændig tydelig om, hvorfor regeringen ikke kan se, at hverken a-kraft eller såkaldt naturgas kan optræde på den liste. Hvor kraftigt har man tænkt sig at respondere til Kommissionen, inden der er tidsfrist for respons? Og har man taget kontakt til Østrig, Luxembourg eller andre lande, som taler om at reagere og tydeligt siger, at man vil reagere gennem domstole, hvis Kommissionen vælger at ødelægge taksonomien på denne måde?

Jens Rohde: Jeg har den stik modsatte holdning af regeringen. Jeg håber, at regeringen vil anerkende, at a-kraft er en del af løsningen på klimaudfordringen. Jeg er ikke så begejstret for naturgas, men jeg har ikke den religiøse holdning, at a-kraft er en dårlig idé. Med hensyn til risikoen for ulykker, miljøsvineri osv. vil jeg bare spørge, hvor mange mennesker og dyr, der har måttet lade livet på baggrund af a-kraft i de sidste 40 år, og hvor mange har på baggrund af kul og olie. Vi kender godt svaret på det spørgsmål, og derfor er det lidt sjovt, at man bliver ved med at bevæge sig i de religiøse sekter, hvad angår vores energipolitiske taksonomi i EU. Jeg synes, at a-kraft er fornuftigt, for det er også det, der skal til, for at vi over tid får lidt bedre styr på både energiforsyningen i mange lande og energipriserne.

Vil regeringen forholde sig til inflationen i EU og de stærkt stigende energipriser, som jo martrer mange europæere og ikke mindst danske husholdninger? Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at konsekvenserne af, at tyskerne har lukket deres a-kraftværker, er ganske betragtelige klimamæssigt og socialpolitisk, for mange mennesker skal have tre job for at kunne klare de stigende energipriser. Det er en gammel virkelighed, og Tyskland har nu dybest set lagt sin udenrigspolitiske handlekraft i Vladimir Putins hænder ved at lukke a-kraftværker. Så det er absolut ikke uden konsekvenser, at man fastholder, at a-kraft er en dårlig idé, vel vidende at der er en ny generation af a-kraft, som ikke ligner den, vi havde i 70'erne.

Finansministeren: Regeringens position med hensyn til a-kraft og naturgas er meget klar: Vi deler ikke Kommissionens – og Jens Rohdes – tilgang i denne sag. Nu vil vi studere det nøje, og vi har klart tilkendegivet, hvad den danske position er. Det har jeg også gjort foran mine kolleger i finansministerkredsen, og vi vil også gøre det i andre sammenhænge. Vi er selvfølgelig opmærksomme på de diskussioner, der også pågår i andre lande, men vi har ikke lagt os fast på, hvad der så eventuelt måtte tages af skridt. Når vi har det samlede overblik, vil vi se på, hvad der med danske øjne er den bedste vej fremad, men vores holdning er helt klar: Vi er ikke enige med Kommissionen.

Vi følger energipriser og inflation meget tæt, både i europæisk og dansk sammenhæng. Regeringen har allerede fremlagt en pakke angående energipriser, men vi følger også herhjemme udviklingen tæt. Vi har også taget ad notam, at en række partier, herunder Kristendemokraterne, har rejst emnet og har ønsket at diskutere det med regeringen.

Søren Søndergaard: Tak for den meget klare melding.

Kim Valentin: Der er stor risiko for, at det bliver én stor greenwashing. Det handler jo ikke om, at Danmark skal investere i atomkraft eller noget andet for den sags skyld. Det handler om, hvordan man finansierer grønne investeringer fremadrettet. Det behøver ikke nødvendigvis at have noget med Danmark at gøre, men når man tager den nuværende energikrise i betragtning, som regeringen er ret ligeglad med, giver det anledning til refleksion. Jeg mener simpelt hen, at regeringen er nødt til at fortælle danskerne, hvordan man vil sikre forsyning af energi, når man kigger lidt længere frem. Vi vil alle sammen have mere vedvarende energi, vi vil gerne have energier osv., men hvordan sikrer man egentlig den forsyning? Dét har taksonomien noget med at gøre med, fordi de grønne obligationer sandsynligvis ligger en del lavere i rente end de sorte. Derfor bliver taksonomien jo drivende for, hvad der kommer til at ske i Europa.

Én ting er i hvert fald sikkert: Naturgas kan for hulan da ikke være grønt. Der er jo lavet en handel i porten et eller andet sted, og det kan vi da ikke være med til. Det er vi nødt til at markere relativt hårdt. Processen er, at det ikke kan vedtages, hvis 65 pct. melder ud, at de er imod, og der er allerede nogle lande, der har meldt ud. Melder Danmark også ud – det må vi jo vide?

Finansministeren: Regeringens holdning er fuldstændig klar: Vi synes ikke, at Kommissionens forslag er kloget med hensyn til a-kraft og naturgas. Det har vi også meddelt politisk – jeg har taget ordet blandt mine EU-finansministerkolleger, og det har andre finansministre også gjort, men vi er en relativt lille klub, og det er ikke nogen hemmelighed, at nogle lande – måske også et, der har et særligt ansvar i det kommende halve år for EU – har en anden position. Så det har vi krydset klin-

ger omkring. Vi skal nærstudere det forslag, der kommer fra Kommissionen, men den danske position er helt klar. Vi vil så overveje og selvfølgelig drøfte med Folketinget, hvordan vi bedst lader den komme til udtryk.

Vi følger energipriserne meget tæt, og jeg kan ikke genkende billedet af, at regeringen ikke er optagede af det. Det er vi både i EU-sammenhæng og i dansk sammenhæng.

Anne Sophie Callesen: Tak for en god melding – jeg forstår, at det vil være afgørende for Danmark, at naturgas og muligvis også a-kraft, men jeg finder især naturgas vigtigt, ikke er på den liste. Radikale Venstre har ikke nogen religiøs holdning til a-kraft – vi er jo ikke et religiøst funderet parti – men det er i hvert fald godt, at man vil gøre noget for at få ændret på listen. Det er der behov for.

Rasmus Nordqvist: Vi taler om bæredygtige investeringer og ikke om, hvorvidt man i nogle partier kan synes, at a-kraft er evig lyksalighed. Taksonomien bygger helt konkret på seks objektive kriterier, hvor man skal forbedre det ene af dem signifikant, og man ikke må gøre »significant harm« på nogen af de andre. Og der passer a-kraft og naturgas ikke ind. Derfor er jeg glad for at høre, at regeringen har været tydelig om det. Jeg skal bare sikre mig, at regeringen også sender skriftligt svar til Kommissionen, inden fristen udløber, hvor man er lige så tydelig, som man har været på finansministermøder.

Desuden vil jeg stærkt opfordre til, at man tager fat i Østrig, som man har gjort på en række andre sager også på finansministeriets område med hensyn til budgetter osv. Det synes jeg også, at man skulle gøre i denne sag, når nu man har så godt samarbejde med den østrigske regering, og østrikerne har været meget tydelige om deres holdning.

Hvad vil konsekvenserne være, hvis Kommissionen kører videre med det? For det vil alt andet lige også medføre, at der vil forsvinde penge ud af reelle grønne investeringer, hvis man lige pludselig kan udskrive dem som grønne, hvad end det er a-kraft eller vindmøller. Er der en frygt for, at der vil forsvinde investeringer, som vi jo gør god brug af også fra danske virksomheders side med hensyn til vind- og solenergi?

Jens Rohde: Nu er det ikke min opgave at forsvare ministeren, men jeg synes, at regeringens holdning og tilkendegivelser i det europæiske fællesskab både er og har været meget klare både om retsstatsprincipperne og sådan set også om taksonomien. Her er jeg så bare helt uenig, og det handler faktisk ikke om, hvorvidt vi skal have a-kraft i Danmark. Jeg lider bare ikke af det der småstatssyndrom, hvor jeg kun kan se tingene ud fra et dansk perspektiv.

Sandheden er jo, at grunden til, at man kommer til at anerkende a-kraft under taksonomien efter fransk ønske, er, at den tyske regering med de grønnes deltagelse er blevet ramt af virkeligheden. Bl.a. fordi man har lukket a-kraftværkerne, og man har behov for biogas. Det har været fantastisk som tysker at følge med i tysk politik, siden regeringen kom til. De grønne har – meget fornuftigt i øvrigt – været fundamentalistisk imod, at naturgas skulle indgå i taksonomien, men inden for 12 timer vendte den tyske regering fuldstændig rundt. Om morgenen var det en umulighed, og om aftenen sagde den nye miljøminister på ZDF, at man blev nødt til at acceptere naturgas, for ellers kan tyskerne ikke sikre deres energiforsyning.

Dermed er flertallet imod Kommissionens forslag væk, for så ligger det mellem Frankrig og Tyskland, som bare er meget afgørende, og derfor bliver begge energikilder nu accepteret under taksonomien. Så kan vores egen finansminister råbe nok så højt og gå sammen med Østrig – it's not gonna happen. Det er den politiske virkelighed, man står over for, og jeg synes, at det har sin egen skønhed, at de grønne er blevet ramt af virkeligheden, som altid rammer meget idealistiske partier, når de kommer i regering.

Det er også den virkelighed, vi kommer til at stå over for. Det er rigtigt, at regeringen har fremlagt en energipakke, men den hjælper kun meget få mennesker. Kristendemokraternes forslag er, at man tager merindtægten på 2,7 mia. kr., som staten får, og indfører automatisk regulering af energifgifter, som vi har det på vindmøller og biogasanlæg – når prisen stiger, falder tilskuddet. Den samme mekanisme kunne man sådan set have inden for energifgifterne, for så har staten altid et forudsigeligt budget, og det samme har forbrugerne. Den model kunne man godt arbejde med.

Jeg kan godt forstå, hvis en regering ikke er begejstrede for at sætte afgifterne ned, for hukommelsen i politik er ganske kort, og når priserne falder, vil regeringen blive beskyldt for at hæve afgifterne så og så mange gange. Men man kunne godt have en automatisk reguleringsmekanisme eller i hvert fald overveje det. Er der i EU-sammenhæng noget i klimaaftaler og energiaftaler, som ville forhindre det, hvis der er dansk vilje til det?

Kim Valentin: Regeringen burde indkalde til en generel drøftelse om forsyningssikkerheden i Danmark. Jeg mener generelt, at regeringen underkender energikrisen, og jeg tror simpelt hen ikke, at der er forståelse for det i den danske befolkning, når man modtager regninger på el og gas i den størrelsesorden, vi ser i øjeblikket. Det bør vi tage stilling til i en generel strategisk sammenhæng, for energiforsyning er et europæisk problem, det er ikke nødvendigvis et dansk problem. Elprisen fastsættes f.eks. på basis af gas, og derfor er der en generel forsyningssikkerhedsdiskussion, som man bør tage op i fagudvalg, i Europaudvalget, eller hvor regeringen ønsker. I hvert fald bør vi lægge en strategi for det her meget vigtige område for Danmark og finde ud af, hvem vi skal læne os op ad i EU-sammenhæng.

Man udvander idéen bag grønne obligationer, hvis man lægger noget sort ind, hvilket naturgas helt tydeligt er. Man får en fuldstændig ubønhørlig bevægelse i investeringer i den grønne dagsorden, og det bliver greenwashing. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at vi ikke kan komme igennem med det på et generelt plan.

Det er endnu værre, når man lægger det ind i Fit for 55 og ser på nogle af de mekanismer, man opererer med, f.eks. CBAM (Carbon Boarder Adjustment Mechanism). Meningen med den mekanisme var netop, at man skulle få alle, der eksporterer varer til Europa, til at tænke grønt. Men hvis man blåstempler naturgas, kan vi, så vidt jeg kan se, ikke justere for indhold fra energi, der kommer fra naturgas. For det gør vi jo selv, og det har ret alvorlige konsekvenser for mange andre ting, at man gør det i taksonomien. Det bør man italesætte på et andet plan – det er ikke nok med et lille pip på et rådsmøde. Det er vigtigt at markere det. Danmark går foran på den grønne dagsorden – det skal vi også gøre uden for rådsmødet. Jeg glæder mig til at drøfte det videre i fremtiden.

Finansministeren: Til Kim Valentin: Selvfølgelig skal Danmark gå foran, når det gælder det grønne område, og det gør vi også. Danmark er internationalt anerkendt som et foregangsland, når det

gælder det grønne område og indsatsen på klimaområdet, og vi har klart tilkendegivet vores position i den konkrete sag.

Jeg vil gerne anerkende den fairness, der ligger i Jens Rohdes udtalelse om, at man ikke kan beskyldes regeringen for ikke at have sagt, hvad den mener, selv når Jens Rohde er helt uenig med regeringen. Jeg er helt enig i begge synspunkter – dels at han er uenig med regeringen, men også at vi har udtrykt vores synspunkt lige så klart, som Jens Rohde har udtrykt sin.

Til Rasmus Nordqvist: Danmark vil afgive bemærkninger til Kommissionen, der afspejler den danske linje, og vi vender tilbage til udvalget.

L Punkt 3. Samråd med finansministeren om det europæiske semester 2022 (enslydende spørgsmål er også stillet på FIU alm. del – samrådsspørgsmål J) (fælles med Finansudvalget)

KOM (2021) 0740 – Samrådsspørgsmål A

Rådsmøde 3843 – Bilag 1 (samlentat vedr. rådsmøde økofin 18/1-22 vedr. bæredygtig vækst og varslingsrapport for 2022 (side 36))

Rådsmøde 3835 – Bilag 1 (samlentat vedr. rådsmøde økofin 7/12-21 vedr. det europæiske semester 2022 (side 70))

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3842 (landbrug og fiskeri) den 17. januar 2022

Forelæggelse ved ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

EUU alm. del (20211) – Bilag 197 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Alle punkter forelægges til orientering.

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår 2022

– *Præsentation fra formandskabet*

Rådsmøde 3842 – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Jeg henviser til samlenotatet.

Erling Bonnesen: Frankrig har jo stafetten, og spørgsmålet er, om vi skal være obs på at være proaktive på f.eks. antibiotikaresistens, dyrevelfærd, avlsproblematikker osv. Det ligger alt sammen højt i vores mindset i Danmark, så vi stadig væk kan fastholde vores gode høje niveau på hele fødevareområdet. Det gælder også dyretransporter, som EU tager hul på inden ret længe.

2. Markedssituationen for landbrugsvarer

- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 3842 – Bilag 1 (sammenotat side 4)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Markedssituationen er generelt forbedret for de væsentligste landbrugsprodukter i EU. Men nogle markeder har i 2021 været påvirket af brexit og faldende eksport. For mælk og mejeriprodukter var covid-19 en stor udfordring især i 2020. Siden da har markedssituationen generelt været i bedring. Det samme gælder for oksekød.

Svinekødssektoren har derimod været præget af meget lave priser over længere tid. Det er bl.a. på grund af en lavere efterspørgsel i Kina, men også eksportbegrænsninger på grund af udbrud af afrikansk svinepest i Tyskland. Der er dog tegn på, at svinekødsmarkedet er i gang med at tilpasse sig den nye markedssituation.

Anne Sophie Callesen: Det fremgår, at det især er på forskellige kødprodukter, markedspriserne har været meget påvirkede. Der nævnes kort noget om stenfrugtsektoren især i Spanien, men ellers ikke så meget om de grønne fødevarer. Hvordan har de været påvirket under pandemien?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Som jeg er blevet oplyst, har markedssituationen generelt været god for korn og andre produkter, og det følger af de generelt stigende råvarepriser efter covid-19. Men det kan godt være, at vi skal prøve at bore ud, om der kunne være interessante nedslagspunkter som f.eks. økologiske grøntsager.

I efteråret 2021 besøgte jeg en fødevarerproducent i det sydjyske, som netop har specialiseret sig i plantebaserede madvarer. Mit indtryk er, at det går over al forventning, at vi har fået sat det på skinner og i system, at man kan producere plantebaserede burgerbøffer, nuggets osv. som convenience food, der er nemt at gå til. Også smørerstatning, bl.a. Smørbar, er meget eftertragtet, og der er stigende efterspørgsel i udlandet, hvor priserne også stiger. Der er amerikanske udbydere af noget af det samme, men Danmark er med.

I landbrugsaftalen, som er bredt vedtaget i Folketinget også med Radikale Venstre, gjorde vi meget ud af at få det plantebaserede ind, og det har vi også gjort. Det er med til, at vi kan styrke den position, så fremover handler det ikke bare om bacon og Lurpaksmør, når man taler eksport fra Danmark. Så vil det også være køderstatningsprodukter, som f.eks. plantebaserede burgerbøffer og nuggets og havredrik, som virkelig er populære. Så jeg tror, at der er en interessant fremtid for det, og vi skal være vakse ved havelågen. Det er også mit indtryk, at både landbruget og i høj grad også vores fødevarerproducenter er meget interesserede i det. Så der kommer til at ske noget på det felt – ingen tvivl om det.

3. Internationale handelsaftaler og –forhandlinger på landbrugsområdet

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3842 – Bilag 1 (sammenotat side 7)

Rådsmøde 3809 – Bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde landbrug og fiskeri 19/7-21)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Der er fortsat udfordringer i at afbøde negative konsekvenser af brexit. Man har fra britisk side bl.a. udskudt implementeringen af fødevarerimportkontrollen. Der er endvidere fortsat forhandlinger mellem EU og Storbritannien med hensyn til at løse problemer med implementeringen af Nordirlandsprotokollen.

Derudover forventer jeg, at Kommissionen vil orientere om status i EU's igangværende frihandelsforhandlinger. Endelig forventer jeg, at Kommissionen vil fremhæve, at man som følge af covid-19 generelt ser stigende protektionistiske tendenser i mange lande. Det sker i form af eksportbegrænsninger eller regulering, der begrænser importen. Det er bekymrende.

Erling Bonnesen: Det kunne være nyttigt at følge op på brexit, som vi også gjorde i går i Miljø- og Fødevarerudvalget. Ved Dover og andre steder holder mange lastbiler i kø, og det kniber med at få varerne ud og ind af Storbritannien. Så er det jo nærliggende at stille spørgsmålet om, hvordan det går med den danske fødevarereksport til England? Forud for afstemningen i England, som ulykkeligtvis endte med det resultat, den gjorde, var der en protektionistisk tankegang, som ministeren også er lidt inde på nu, og man vil måske prøve at blive lidt mere selvforsynende med fødevarer. Det kan være fint nok, men er der nogen protektionistiske engelske tendenser, vi skal være opmærksomme på og prøve at stå op imod? Så må man jo reagere på det.

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: På tv-billeder kan man ganske rigtigt se lange lastbilkøer ved Dover og andre steder i Storbritannien, så det er ret tydeligt, at de er kommet i betydelige problemer på grund af brexit. Jeg tror, at mange briter fortryder, at man har meldt sig ud af EU, for det giver altså nogle væsentlige problemer. Der er også store tab i den forbindelse.

I efteråret 2021 var jeg i London, hvor jeg talte med Landbrug & Fødevarers britiske søsterorganisation, som gav udtryk for, at de var hårdt pressede på grund af brexit. Det er altså navnlig eksporten ud af Storbritannien, som er problemet. Heldigvis oplever vi, at vores eksport til Storbritannien fungerer rimelig fornuftigt. Vi var meget hurtigt ude, og især Fødevarerstyrelsen var proaktive og indførte fødevarerkontrol ved Esbjerg havn og sikrede gode forbindelser, så vores varer nemt, hurtigt og ubureaukratisk kan komme fra Danmark til Storbritannien. Det nyder vi godt af nu.

Endelig har briterne udskudt den importkontrol, som de havde stillet i udsigt, at de ville indføre, for ikke at komme i den situation, at de skulle undvære produkter. Mit indtryk er – og det blev jeg også bekræftet i, da jeg var i Storbritannien – at der er et stærkt og godt udbud af dansk bacon, Lurpaksmejer og andre gode produkter. Der er formentlig også nogle af de mere grønne. Markedet fungerer altså rimelig fornuftigt. Men vi holder selvfølgelig løbende øje med det, og vi gør vores yderste for at eliminere eventuelle barrierer.

For så vidt angår fisk har der været britiske fiskere, der har følt, at det har været nemmere at lande deres fisk i Danmark, fordi det var så bureaukratisk at lande dem i Storbritannien. Og hvis de skulle videre over den britiske kanal og ned i Europa, så var det problematisk. Det har betydet, at der er danske 3F'ere, der har haft glæde af arbejdspladser på f.eks. fileteringsfabrikker. Så det har vi så-dan set været glade for indtil nu.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst:

a) Orientering om status for præjudiciel sag ved EU-Domstolen C-89/21 om farlighedsvurdering af fersk fjerkrækød

EUU alm. del (20201) – Bilag 676 (notat om afgivelse af indlæg i sag)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Sagen handler om forholdet og samspillet mellem den generelle fødevarerforordning og den specifikke mikrobiologiforordning, når der er forekomst af bestemte salmonellatyper i fersk fjerkrækød. Sagen er væsentlig, da et parti fersk fjerkrækød kan vurderes farligt, selv om kødet ikke overskrider fødevarerikkerhedsgrænserne i mikrobiologiforordningen.

Dommen kan blive afgørende for, hvorvidt danske særregler for produktion af dansk fjerkrækød kan opretholdes. Der er indgivet processkrifter, som skal underbygge denne holdning. Domstolen har meddelt, at den har besluttet, at sagen afgøres uden udtalelse fra generaladvokaten og uden mundtlig forhandling. Sagen er dermed på vej ind i den afsluttende fase.

Hvis udvalget vil vide mere om sagen, kan der henvises til notatet, som blev oversendt i juni 2021.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 14.51.